

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 2-4-2021
Αριθμ. Πρωτ.: 306/63596

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Υπολείμματα φυτοφαρμάκων σε οπωροκηπευτικά από την Τουρκία»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 4579/26-2-2021**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Κάθε έτος συντάσσεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), πρόγραμμα ελέγχου φυτικών προϊόντων που σχετίζεται με την ανίχνευση υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των καταναλωτών. Επομένως κάθε χρόνο, μεταξύ άλλων ελέγχων, γίνονται έλεγχοι τόσο σε εγχώρια όσο και σε εισαγόμενα φυτικά προϊόντα. Από τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων των προηγούμενων ετών 2018, 2019 διαπιστώθηκε αυξανόμενη συχνότητα υπερβάσεων των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων (MRLs), σε εισαγόμενα φυτικά προϊόντα σε σχέση με τα εγχώρια, όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Τα προγράμματα ελέγχου υπολειμμάτων συνίστανται στο ετήσιο εθνικό πρόγραμμα, το κοινοτικά συντονισμένο πρόγραμμα και το πρόγραμμα αυξημένων ελέγχων του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1793 της Επιτροπής. Συμπληρωματικά των προγραμμάτων αυτών εντός του 2020, η αρμόδια υπηρεσία διενεργεί και έκτακτα προγράμματα ελέγχου υπολειμμάτων σε εισαγόμενα προϊόντα φυτικής προέλευσης.

Σε όλες τις περιπτώσεις όπου σε εισαγόμενα διαπιστώνονται από τις δειγματοληψίες και τις εργαστηριακές αναλύσεις συγκεντρώσεις υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων ανώτερες από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια (MRL), όπως ορίζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 396/2005, η παρτίδα δεσμεύεται, τυχόν διατεθείσες ποσότητες του φυτικού προϊόντος ανακαλούνται από την αγορά και επιβάλλονται αυστηρές διοικητικές και ποινικές κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 και 14 του ν.4036/2012 (Α'8), όπως ισχύει.

Με τα με αριθ. πρωτ. 4547/122771/13-5-2020 και 9001/240611/2-9-2020 έγγραφα της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ θεσπίστηκαν δύο (2) προγράμματα εκτάκτων ελέγχων υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων σε εισαγόμενα προϊόντα φυτικής προέλευσης.

Κατά το πρώτο πρόγραμμα εκτάκτων ελέγχων ελέγχθηκαν φορτία μήλων, τοματών, πατάτας, λεμονιών και πιπεριών προερχόμενα από Τουρκία, Ιταλία, Πολωνία, Αίγυπτος και Δημοκρατία της Βορείου Μακεδονίας, σε ποσοστό τουλάχιστον 10% κατά τη χρονική περίοδο από 01.06.2020 έως 31.08.2020.

Κατά το δεύτερο πρόγραμμα εκτάκτων ελέγχων, από 01.09.2020 έως 31.12.2020 ελέγχθηκαν τα παρακάτω φορτία:

Χώρα προέλευσης	Προϊόν (συγκομιδής)	Ποσοστό δειγματοληψίας
Ιταλία	Αχλάδια, μήλα, σταφύλια επιτραπέζια	10%
Ιταλία	Τομάτες	20%
Αλβανία	Μήλα, πιπεριές, τομάτες	20%
Τουρκία	Κολοκύθια	10%
Πολωνία	Μήλα, τομάτες	10%
Δημοκρατία της Βορείου Μακεδονίας	Μήλα, πιπεριές	10%

Η επιλογή των φυτικών προϊόντων και των χωρών προέλευσης έγινε μετά από ανάλυση των καταγραφέντων περιπτώσεων υπερβάσεων των προηγούμενων τριών (3) ετών.

Με το με αριθ. πρωτ. 9/533/4-1-2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ θεοπίστηκε νέο πρόγραμμα εκτάκτων ελέγχων υπολειμμάτων σε εισαγόμενα προϊόντα φυτικής προέλευσης για το χρονικό διάστημα 1/1-30/4/2021 στοχεύοντας στην εντατικοποίηση των διενεργούμενων ελέγχων. Μετά από ανάλυση επικινδυνότητας, αποφασίστηκε και διενεργούνται δειγματοληψίες ως εξής:

Χώρα προέλευσης	Προϊόν (συγκομιδής)	Ποσοστό δειγματοληψίας
Τουρκία	Αχλάδια, πιπεριές, λεμόνια, κολοκύθια, μανταρίνια	20%
Αλβανία	Τομάτες, μήλα, πιπεριές	20%
Ιταλία	Τομάτες	20%
Ιταλία	Μήλα	10%
Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	Μήλα	20%
Ισπανία	Λεμόνια	10%
Κύπρος	Πατάτες	10%
Αίγυπτος	Πατάτες	10%
Γαλλία	Πατάτες	10%

Σύμφωνα με το με αριθ. πρωτ. 1314/31252/1-2-2021 έγγραφο του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ& ΦΕ) Θεσσαλονίκης, για τις ανάγκες εφαρμογής του προγράμματος εκτάκτων ελέγχων υπολειμμάτων σε εισαγόμενα φορτία φυτικής προέλευσης κατά τον μήνα **Ιανουάριο 2021** διενεργήθηκαν οι παρακάτω δειγματοληψίες:

Χώρα προέλευσης (συγκομιδής)	Προϊόν	Ποσοστό δειγματοληψίας (στόχος)	Αριθμός φορτίων	Αριθμός δειγμάτων που λήφθηκαν	Ποσοστό δειγματοληψίας
Τουρκία	Αχλάδια	20%	6	3	50.00%
Τουρκία	Πιπεριές	20%	0	0	-
Τουρκία	Λεμόνια	20%	12	3	25.00%
Τουρκία	Κολοκύθια	20%	31	7	22.58%
Τουρκία	Μανταρίνια	20%	1	0	0.00%
ΣΥΝΟΛΙΚΑ			50	13	26.00%

Από τα δέκα τρία (13) δείγματα προέλευσης Τουρκίας που ελέγχθηκαν, διαπιστώθηκαν συγκεντρώσεις υπολειμμάτων μεγαλύτερες από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια (MRLs), όπως αυτά ορίζονται με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ 396/2005, σε τέσσερα (4) δείγματα (ποσοστό 30.77%). Από την εκτίμηση βαθμού διατροφικής επικινδυνότητας στα επίπεδα υπολειμμάτων που ανιχνεύτηκαν, στα τέσσερα (4) δείγματα προέκυψε ότι αυτά δεν υπερβαίνουν τους σχετικούς τοξικολογικούς δείκτες οξείας τοξικότητας (ARfD).

Τα δείγματα όπου διαπιστώθηκαν υπερβάσεις ήταν:

A/A	Αριθμός Δελτίου	Είδος	Προέλευση	Δραστική ουσία που ανιχνεύτηκε
1	ΤΗ 3/21	Κολοκύθια	ΤΟΥΡΚΙΑ	Metalaxyl
3	ΤΗ 16/21	Κολοκύθια	ΤΟΥΡΚΙΑ	Metalaxyl
4	ΤΗ 17/21	Λεμόνια	ΤΟΥΡΚΙΑ	Buprofezin
5	ΤΗ 27/21	Αχλάδια	ΤΟΥΡΚΙΑ	Diflubenzuron

Μετά τον εντοπισμό των παραβάσεων, διενεργήθηκε δέσμευση και καταστροφή των φορτίων και κινήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Πλέον των ανωτέρω, σύμφωνα με το με αριθ. πρωτ. 2992/66360/8-5-2021 έγγραφο του ΠΚΠΦΠ& ΦΕ Θεσσαλονίκης, για τις ανάγκες εφαρμογής του προγράμματος εκτάκτων ελέγχων υπολειμμάτων σε εισαγόμενα φορτία φυτικής προέλευσης κατά τον μήνα **Φεβρουάριο 2021** διενεργήθηκαν οι παρακάτω δειγματοληψίες:

Χώρα προέλευσης (συγκομιδής)	Προϊόν	Ποσοστό δειγματοληψίας (στόχος)	Αριθμός φορτίων	Αριθμός δειγμάτων που λήφθηκαν	Ποσοστό δειγματοληψίας
Τουρκία	Αχλάδια	20%	3	1	33.33%
Τουρκία	Πιπεριές	20%	0	0	-
Τουρκία	Λεμόνια	20%	5	1	20.00%
Τουρκία	Κολοκύθια	20%	21	4	19.05%
Τουρκία	Μανταρίνια	20%	1	0	0.00%
ΣΥΝΟΛΙΚΑ			30	6	18.095%

Από τα έξι (6) δείγματα προέλευσης Τουρκίας που ελέγχθηκαν, διαπιστώθηκαν συγκεντρώσεις υπολειμμάτων μεγαλύτερες από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια (MRLs), όπως αυτά ορίζονται με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ 396/2005, σε δύο (2) δείγματα (ποσοστό 33.33%). Από την εκτίμηση βαθμού διατροφικής επικινδυνότητας στα επίπεδα υπολειμμάτων που ανιχνεύτηκαν, στα δύο (2) δείγματα προέκυψε ότι αυτά δεν υπερβαίνουν τους σχετικούς τοξικολογικούς δείκτες οξείας τοξικότητας (ARfD).

Τα δείγματα όπου διαπιστώθηκαν υπερβάσεις ήταν:

A/A	Αριθμός Δελτίου	Είδος	Προέλευση	Δραστική ουσία που ανιχνεύτηκε
1	ΤΗ 41/21	Κολοκύθια	ΤΟΥΡΚΙΑ	Metalaxyl
2	ΤΗ 43/21	Κολοκύθια	ΤΟΥΡΚΙΑ	Fosthiazate

Μετά τον εντοπισμό των παραβάσεων, διενεργήθηκε δέσμευση και καταστροφή των φορτίων και κινήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Επιπλέον στο Παράρτημα I του ΚΑΝ. 2019/1793, για τρόφιμα και ζωοτροφές μη ζωικής προέλευσης από ορισμένες Τρίτες Χώρες που υπόκεινται σε προσωρινή αύξηση των επίσημων ελέγχων στους συνοριακούς σταθμούς ελέγχου και στα σημεία ελέγχου, περιλαμβάνονται μανταρίνια (5%), πορτοκάλια (10%), ρόδια (20%) και γλυκοπιπεριές (10%) καταγωγής Τουρκίας (στις παρενθέσεις είναι η συχνότητα ελέγχων, όπως καθορίζεται από τον κανονισμό).

Στο Παράρτημα ΙΙ του ίδιου Κανονισμού (Κανονισμός Αυξημένων Ελέγχων) περιλαμβάνονται τα αμπελόφυλλα Τουρκίας με συχνότητα ελέγχων 20%.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο